

**DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT**

Likelydende brev
Se vedlagte liste

Deres ref

Vår ref
11/1532- MF

Dato
15.11.2011

Høring - utkast til gjennomføringsforskrift for forordning (EF) nr. 216/2008

1. Bakgrunn

Forhandlingene mellom EØS/EFTA-landene og EU om hvordan forordningen (EF) nr. 216/2008 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk flysikkerhetsbyrå m.v. (den nye EASA-forordningen) skal tas inn i EØS-avtalen, er i ferd med å bli slutført. Grunnen til at forhandlingene har tatt så lang tid er som kjent at partene har hatt problemer med å bli enige om hvem som skal ha myndighet til å legge økonomiske reaksjoner som nevnt i forordningen artikkel 25.

Det ser nå ut til at partene har blitt enige om de vanskeligste problemstillingene, og derfor mener Samferdselsdepartementet det er mulig å ferdigstille et høringsutkast til den forskriften som skal gjennomføre forordningen i norsk rett. Utkastet gjennomfører også de to endringene til forordning (EF) nr. 216/2008 som allerede er vedtatt, nemlig forordning (EF) nr. 690/2009 og forordning (EF) nr. 1108/2009.

Vedlagt følger utkast til gjennomføringsforskrift, og uoffisiell konsolidert versjon av forordning (EF) nr. 216/2008 på engelsk, der de to endringsforordningene er innarbeidet.

Vi ber om at eventuelle merknader til utkastet sendes Samferdselsdepartementet innen fredag 27. januar 2012.

2. Kort om forordningens og endringsforordningenes innhold

Forordning (EF) nr. 216/2008 erstatter forordning (EF) nr. 1592/2002 (den "opprinnelige EASA-forordningen"). Sistnevnte forordning forblir det formelle

grunnlaget for norsk tilslutning til "EASA-regimet" inntil forordning (EF) nr. 216/2008 er gjennomført i norsk rett.

Departementet vil fremme en samtykkeproposisjon for Stortinget der innholdet i forordningen beskrives mer utførlig. I korte trekk er følgende nytt sammenlignet med forordning (EF) nr. 1592/2002:

1. Det innføres EU-krav om sertifisering av personell og organisasjoner som er involvert i luftfartsoperasjoner (piloter, kabinbesetning, flyinstruktører, flysimulatorinstruktører, piloteksaminator, treningsorganisasjoner for piloter, flymedisinere, allmennpraktiserende leger, flymedisinske sentre og flyoperatører).
2. Det innføres EU-krav til luftfartsoperasjoner med alle typer luftfartøy, uavhengig av om det brukes ervervsmessig eller ikke.
3. Det innføres EU-krav om at luftfartøyer fra tredjeland og deres besetning som hovedregel må overholde de krav som følger av relevante ICAO-standarder for å fly til, innenfor eller ut av EU.
4. Nasjonale myndigheter skal fremdeles foreta sertifisering, med unntak av at EASA skal sertifisere eller godkjenne;
 - a. treningsorganisasjoner for piloter som flymedisinske senter som er lokalisert utenfor EU,
 - b. flysimulatortreningsapparater som brukes av organisasjoner som nevnt under a,
 - c. flysimulatortreningsapparater lokalisert i EU dersom vedkommende medlemsland ber om det,
 - d. tredjelandets luftfartøyer, deres personell og operatører.
5. Kommisjonen har fått myndighet til å ilegge økonomiske reaksjoner (tvangsmulkt og overtredelsesgebyr) dersom en innehaver av en tillatelse som er utstedt av EASA ikke etterlever de vilkårene som er knyttet til tillatelsen. Denne myndigheten gjelder alle de tillatelsene EASA til enhver tid har myndighet til å gi, også de som følger av endringsforordningen (EF) nr. 1108/2009 eller fremtidige endringer.

Endringsforordning (EF) nr. 690/2009 innebærer at;

6. miljøkrav som den opprinnelige versjonen av forordningen stiller til produkter, deler og utstyr under henvisning til krav som følger av Chicago-konvensjonen

blir endret som følge av at de aktuelle konvensjonsbestemmelsene er blitt endret.

Endringsforordning (EF) nr. 1108/2009 innebærer at;

7. det innføres EU-krav om sertifisering av landingsplasser,
8. det innføres EU-krav om sertifisering for ATM (Air Traffic Management).

3. Status for gjennomføringsreglene

Det følger av forordning (EF) nr. 216/2008 artikkel 69 nr. 1 at alle bestemmelser som er gitt i medhold av forordningen (EF) nr. 1592/2002 gjelder fortsatt, men nå med hjemmel i den nye forordningen. Det er derfor ikke nødvendig å vedta for eksempel forordning (EF) nr. 1702/2003 ("sertifiseringsforordningen") og forordning (EF) nr. 2042/2003 på nytt.

Foreløpig er det vedtatt tre forordninger på grunnlag av de "nye" hjemlene:

- Forordning (EU) nr. 805/2011 om detaljerte regler for flygeledersertifikater og visse sertifikater gitt i medhold av forordning (EF) nr. 216/2008.
- Forordning (EU) nr. 1034/2011 om sikkerhetstilsyn innen lufttrafikkstyring og flysikringstjenester og om endring av forordning (EU) nr. 691/2010 (erstatte forordning (EF) nr. 1315/2007 om samme emne), og
- Forordning (EU) nr. 1035/2011 om felles krav til yting av flysikringstjenester og om endring av forordningene (EF) nr. 482/2008 og (EU) nr. 691/2010 (erstatte forordning (EF) nr. 2096/2005 om samme emne).

Endelig er det under utarbeidelse et stort antall gjennomføringsforordninger på de "nye" myndighetsområdene som i følge forordning (EF) nr. 216/2008 artikkel 70 må vedtas senest 8. april 2012.

4. Behovet for lovendring

Forordning (EF) nr. 216/2008 gjør det nødvendig å endre luftfartsloven for å gjennomføre artikkel 25 i norsk rett. EØS-forhandlingene har ført til at partene har blitt enige om at EFTAs overvåkingsorgan skal ha den boteleggingsmyndigheten som i følge forordningen ligger til EU-kommisjonen. Når denne løsningen tas inn i EØS-avtalen er den bare bindende for den norske staten, ikke for de norske foretakene eventuelle økonomiske reaksjoner retter seg mot. Foretakene bindes først når det laves norske regler som sier dette. Nettopp dét er formålet med å endre luftfartsloven. Vi viser til den kommende lovproposisjonen (som er noe annet enn den nevnte samtykkeproposisjonen).

Den nye lovebestemmelsen vil ha virkning i seg selv, uten at det vedtas utfyllende forskriftsbestemmelser. Samtidig forutsetter artikkel 25 nr. 2 at Kommisjonen skal vedta utfyllende og detaljerte regler om utmålingen av reaksjonene og om saksbehandlingen i saker der EASA anmoder om at et foretak ilegges en reaksjon. En skisse til utfyllende regler blir nå diskutert i den såkalte EASA-komiteen.

Den kommende lovproposisjonen vil trolig legge opp til at slike utfyllende regler gjennomføres i norsk rett ved forskrift. I så fall er det mest naturlig at dette gjøres i form av bestemmelser i den forskriften som nå er sendt på høring. Siden innholdet i forordningen ikke er kjent må det gjøres i form av en senere endringsforskrift.

5. Den nasjonale gjennomføringen

5.1 Gjeldende gjennomføringsforskrift

Forordning (EF) nr. 1592/2002 er gjennomført i norsk rett ved forskrift 23. mai 2005 nr. 459 om felleseuropeiske sikkerhetsregler for sivil luftfart og om etablering av et europeisk flysikkerhetsbyrå (EASA-forskriften). Denne gjennomfører, foruten forordning (EF) nr. 1592/2002, et knippe av overordnede og generelle forordninger som gjelder finansieringen og driften av flysikkerhetsbyrået (EASA). Alle øvrige forordninger som EU vedtar *i medhold av* forordning (EF) nr. 1592/2002 gjennomføres gjennom separate forskrifter. EASA-forskriften er vedtatt av Samferdselsdepartementet, mens disse øvrige forskriftene som klar hovedregel vedtas av Luftfartstilsynet (se § 2 i EASA-forskriften).

5.2 Innholdet i forslaget til ny gjennomføringsforskrift

Departementet foreslår at det vedtas en ny EASA-forskrift, og at denne baseres på den samme modellen som gjeldende EASA-forskrift.

§ 1 i forskriftsutkastet vil fremdeles gjennomføre et helt knippe av forordninger, men bestemmelsen må skrives noe om fordi de tidligere gjennomførte endringene til forordning (EF) nr. 1592/2002 ikke lenger er aktuelle (ikke lenger en del av EØS-avtalen). Til gjengjeld blir endringsforordningene til forordning (EF) nr. 216/2008 nevnt direkte i første ledd av bestemmelsen, ikke som egne ledd.

Forordning (EF) nr. 104/2004 (om klageinstansen), forordning (EF) nr. 593/2007 (om avgifter og gebyrer pålagt av EASA) og forordning (EF) nr. 736/2006 (om arbeidsmetodene til EASA) gjelder fortsatt i kraft av artikkel 69 nr. 1 i forordning (EF) nr. 216/2008, og er fremdeles en del av EØS-avtalen.

Det er noe uklart for departementet om forordning (EF) nr. 103/2007 (om forlengelse av overgangsperioder det er referert til i forordning (EF) nr. 1592/2002) har noen praktisk betydning. Uansett er forordningen ikke opphevet, og vil fremdeles være en del av EØS-avtalen. Den er derfor beholdt i oppstillingen i § 1.

Artikkel 69 nr. 2, 3 og 5 i forordning (EF) nr. 216/2008 omhandler alle eksisterende regelverk (direktiv 91/670/EØF, vedlegg III til forordning (EØF) nr. 3922/91 og direktiv 2004/36/EØF) som vil bli opphevet eller kalt tilbake så snart de erstattes av regler gitt i medhold av forordning (EF) nr. 216/2008. Det er ikke nødvendig med noen særskilt regulering i gjennomføringsforskriften av hva som skjer med disse eldre reglene. Når de nye reglene vedtas er det derimot nødvendig å påse at de øvrige norske forskriftene som gjennomfører de eldre regelverkene oppheves eller endres.

For forordning (EF) nr. 1315/2007 foreslår vi likevel et litt annet grep. Som det fremgår av pkt. 3 er denne i EU allerede erstattet av forordning (EU) nr. 1034/2011 med virkning fra 8. november 2011. Men forordning (EF) nr. 1315/2007 gjelder foreløpig som EØS-rett.

Sistnevnte forordningen er i dag gjennomført ved en egen gjennomføringsforskrift (av 22. juli 2008 nr. 829). Departementet foreslår i stedet at forordningen (EU) nr. 1034/2011 gjennomføres som en del av den forskriften som nå er på høring når den tas inn i EØS-avtalen. Se henvisningen til forordning (EF) nr. 1315/2007 i utkastet § 1 siste ledd. Samtidig oppheves den gjeldende gjennomføringsforskriften. Dersom forordning (EU) nr. 1034/2011 er tatt inn i EØS-avtalen før høringsutkastet blir vedtatt, vil departementet innarbeide dette allerede fra starten av. Uansett vil den gjeldende gjennomføringsforskriften for forordning (EF) nr. 1315/2007 måtte oppheves.

Forordning (EF) nr. 216/2008 inneholder ikke en *generell* bestemmelse om hvilken myndighet som er ansvarlig for å føre tilsyn med de pliktene som følger av den selv og de utfyllende gjennomføringsreglene. Derimot inneholder artikkel 3 forordning (EU) nr. 1034/2011 en bestemmelse om hvilken myndighet som skal være kompetent. Departementet foreslår derfor at det gjøres klart at *denne oppgaven* ligger til Luftfartstilsynet i de tilfellene der det følger av den aktuelle bestemmelsen at tilsynsansvaret ligger til en norsk myndighet.

Vi ber Luftfartstilsynet tenke særskilt gjennom om erstatningen av forordning (EF) nr. 1315/2007 krever flere utfyllende gjennomføringsbestemmelser enn de som er foreslått i utkastet § 3, jf. opphevelsesbestemmelsen i § 5 nr. 2.

Forordning (EF) nr. 2096/2005 ("Common Requirement-forordningen") er gjennomført i norsk rett ved forskrift 1. februar 2007 nr. 114 om felles krav for yting av flysikkerhetstjenester. Departementet legger opp til at forordning (EU) nr. 1035/2011 blir gjennomført ved at denne forskriften erstattes eller endres ved en *egen forskrift* som vedtas av Luftfartstilsynet.

Luffartstilsynet har allerede hatt gjennomføringsforskriften for forordning (EU) nr. 805/2011 på høring. Departementet legger til grunn at Luffartstilsynet holder bransjen informert om når denne kan settes i kraft.

6. Hørings- og ikrafttredelsestidspunkt

Beslutningen som skal ta forordning (EF) nr. 216/2008 inn i EØS-avtalen er for tiden til behandling i EU. De siste opplysningene departementet har mottatt tilsier at EU ikke vil være i stand til å ferdigbehandle saken til møtet i EØS-komiteen 2. desember 2011. Det betyr i praksis at den stortingsproposisjonen og den lovproposisjonen som begge er nødvendige for nasjonal gjennomføring ikke kan behandles av Stortinget før i 2012.

Det kan være krevende å sette forskriften i kraft før de nødvendige lovendringene har trådt i kraft, men muligheten bør vurderes seriøst. Uansett må forordningen først tas inn i EØS-avtalen.

Formålet med å sende gjennomføringsforskriften på høring nå er å sikre at høringsprosessen i seg selv ikke skal forsinke ikrafttredelsestidspunktet. Det reelle innholdet i forskriften er kjent: Se den vedlagte konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 216/2008, omtalen av de tilpasningene som gjelder artikkel 25, samt de nokså formelle tilleggsbestemmelsene som fremgår av utkastet §§ 2 – 5.

Med hilsen

Per Kalsdal
for Øyvind Ek e.f.

Morten Foss
Morten Foss

Vedlegg: Utkast til gjennomføringsforskrift
Konsolidert engelsk versjon av forordning (EF) nr. 216/2008 (der endringer er innarbeidet)

Liste over høringsinstanser

Airlift AS
Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Avinor AS
Barne- og likestillingsdepartementet
BARIN – c/o Scandinavian Airlines Norge AS
BenAir AS
Bristow Norway AS
British Airways
CHC Helikopter Service AS
Danish Air Transport
European Helicopter Center AS
Finansdepartementet
Hesnes Air AS
Ikaros ANS
Justisdepartementet
Handels- og Servicenæringens hovedorganisasjon
Konkurransetilsynet
Landsorganisasjonen i Norge (LO)
Luftfartens funksjonærforening
Luftfartstilsynet
Lufttransport AS
North Flying AS
NHO
NHO Luftfart
Norsk flygelederforening
Norsk luftsportsforening
Norsk flyoperatør forbund
Norsk Luftambulans AS
Norwegian Air Shuttle ASA
Notodden lufthavn AS
Oslo lufthavn, Gardermoen
Rygge sivile lufthavn AS
Rørosfly Tor W. Sandnes
Sandefjord lufthavn, Torp
Scandinavian Airlines Norge AS
Skien lufthavn, Geiteryggen
Sterling European Airlines
Sun Air of Scandinavia
Sundt Air AS
Sunnhordland Lufthavn AS
Toll- og avgiftsdirektoratet
Utenriksdepartementet
Widerøes Flyveselskap ASA